

LENI. Paris

VERHALENBUNDEL

*Geen trein
reed voorbij*

Een trein reed voorbij

De trein minderde vaart, toen hij het station van de voorstad van het mondaine vakantie-oord naderde. Victorine stond voor het venster van de gereserveerde coupé. Ze vond het altijd interessant de bedrijvigheid op het perron te zien.

„Victorine, wat doe je toch?” klonk de ongeduldige stem van haar moeder.

„Kijken,” antwoordde ze nuchter en ze volgde met de ogen verlangend twee vrolijke jonge meisjes, beladen met bagage en gekleed in simpele shirts en spijkerbroek.

„Zo te mogen reizen!” dacht Victorine. „Ik wou, dat ik eens een tijdje niet de verwende dochter van bankier Delhaen behoefde te zijn. Ik zou best eens op reis willen zoals die twee daar.”

Sommige reizigers op het perron keken even naar het meisje, dat daar zo onbeweeglijk stond, koel en schijnbaar ver weg met haar gedachten. Victorine's dwalende blik ontmoette opeens twee lichtende ogen.

Vanaf dat ogenblik keek ze bewust naar de man, die daar op het perron stond. Hij was lang en imponerend en droeg zijn dure maar zeker niet te nieuwe kleren met onverschillige *élégance*. Hij had een aantrekkelijk gezicht zonder bepaald knap te zijn, en zijn haar was ruig en donker en waaide onbekommerd in de felle tocht, die over het station scheerde. Victorine's ogen maakten zich moeizaam van hem los, ze trachtte haar aandacht af te leiden, maar het lukte niet.

Moest de man met deze trein mee of wachtte hij op iemand? Victorine keek opnieuw, onweerstaanbaar getrokken door een gevoel, dat ze nooit eerder gekend had. De man stond daar nog steeds en keek naar haar, niet brutaal, maar volkomen onbevangen. Hij maakte er geen geheim van, dat ze hem interesseerde.

De trein begon weer te rijden, de man boog, ernstig en hoffelijk. Victorine glimlachte en knikte haastig terug. Natuurlijk had hij haar voor een ander

aangezien, hield ze zich voor en wat deed het er toe, dat ze geknikt en gelachen had. Ze zag die man immers toch nooit terug. Een half uur later rolde de trein het station binnen van het vakantie-oord, waar Victorine met haar ouders enkele weken zou doorbrengen. Achter haar ouders liep ze naar de wachtende auto van het hotel. Een mooi meisje, niet bepaald bedorven door rijkdom en luxe, maar er aan gewend als aan iets, dat vanzelf sprak. Naast haar babbelde haar moeder geanimeerd over Ian Vosmaer, die ze zouden ontmoeten. Ian was rijk en van goede familie en steeds werd hij onder haar aandacht geschoven. Maar zij voelde niets voor hem en nu betrapte ze zich op de wonderlijke gedachte: „Als Ian maar op die man leek, die ik op het station zag!”

In het hotel kregen ze dezelfde suite als ieder jaar. Victorine liep naar het venster. Ze kon juist het vermaakcentrum zien aan het strand. Op de boulevard zag ze een grote tent, die ze daar nooit eerder had opgemerkt. Ze keerde zich naar het kamermeisje, dat bezig was met het uitpakken van haar koffers.

„Dat is het grote circus,” zei het meisje. „Vanmorgen is het juist opgezet. Het is altijd erg interessant, een circus.”

„Ja, dat denk ik ook,” zei Victorine peinzend.

„Bent u nog nooit in een circus geweest?” De ogen van het meisje werden rond en groot van verbazing.

„Nee, het lijkt raar, maar het is toch zo,” lachte Victorine, terwijl ze naar de deur liep. „Wil je mijn ouders zeggen, dat ik een wandeling ben gaan maken?”

Ze liep een eind langs het strand en op de terugweg kwam ze langs het circus. Ze herinnerde zich de verwondering van het kamermeisje en ze bleef even stil staan om de foto's te bekijken. Ze genoot oprecht van de foto waarop de fiere, sierlijke hogeschoolrijdster op de trotse lippizanerhengst stond afgebeeld. Dat alleen leek haar al een gang naar het circus waard. Als kind had ze, net als alle kinderen, gehunkerd naar de betovering van het circus. Ze zou dolgraag eens een voorstelling hebben bijgewoond, maar het was er nooit van gekomen. Haar ouders hielden nu eenmaal niet van dat

soort vermaak. Wat had ze eigenlijk wèl gemogen in haar vrij eenzame jeugd?

De namen onder de foto's waren stuk voor stuk wereldbekend, maar ze zeiden Victorine heel weinig. Met een zucht van spijt keerde ze zich af en slenterde terug naar het hotel.

Onverwachts kwam een hond woest de boulevard afrennen. Het was een reusachtige Deense dog. Victorine week verschrikt achteruit en het volgend ogenblik had een man de hond onwrikbaar bij zijn halsband. „Maxi, gedraag je behoorlijk!” bromde hij.

Victorine en de man keken elkaar, over de hond heen, aan met een wederzijdse blik van herkenning. Ze hadden elkaar immers enkele uren tevoren gezien, toen hij op het perron stond en de trein verder reed. Dan moest hij toch nog ingestapt zijn of hij was met een volgende trein gekomen, maar dan klopte de tijd toch eigenlijk niet. Enfin, dat deed er ook weinig toe. De man had wonderlijke ogen, heel licht en vrij doordringend, maar toch vriendelijk. Victorine vond hem de sympathiekste man, die ze ooit had ontmoet op haar vele reizen.

„Maxi heeft u erg laten schrikken, maar hij ging er plotseling vandoor,” zei hij. „Ik kon hem niet meer grijpen.”

„Ik ben niet bang voor honden,” verdedigde ze zich. „Maar hij is zo buitengewoon groot. Ik dacht even, dat hij me omver zou rennen.”

Zo vormde de hond de aanleiding tot hun kennismaking en toen Victorine ontdekte, dat Frits Duschka ook in het hotel logeerde, waar zij met haar ouders verbleef, vroeg ze verbaasd: „En die hond dan? Hij heeft ongeveer de grootte van een kalf.”

Duschka schoot in de lach. „Maxi logeert ergens anders. Ik liet hem uit en ik weet wel dat hij niet los mag, maar hij vindt het natuurlijk heerlijk om eens te mogen draven.”

Mevrouw Delhaen ontving haar dochter niet bepaald vriendelijk. Wie was de man met die enorme hond, waarmee ze haar over de boulevard had zien lopen?

„Een gast uit dit hotel. Het kwam door de hond,” legde Victorine vaag uit.

Aan het diner ontmoette ze Ian Vosmaer. Nog nooit was haar zo sterk opgevallen hoe weinig intelligent zijn gezicht was. Ze dacht dromerig aan het karakteristieke gezicht van Duschka en aan zijn vriendelijke, warme stem.

Ze zag Duschka die avond nog even door de hal van het hotel lopen en ze volgde hem met de ogen. Ian deed zijn best om het gesprek op gang te houden, maar zijn woorden gingen onbegrepen langs Victorine heen. Ze zag met verlangen uit naar de volgende dag. Misschien ontmoette ze Duschka wel aan het strand. Ze rekende het iedere dag opnieuw zo uit, dat ze hem tegenkwam als hij met Maxi wandelde. Ze liepen dan samen verder.

„Vertel eens wat meer over je leven,” zei hij op een dag.

„Daar valt niet veel van te vertellen.” Victorine zuchtte. „Geen grote talenten of grote idealen. Een gemakkelijk, maar niet erg interessant leven. Ik vind het tenminste niet interessant, ondanks de reizen. Het ligt natuurlijk aan de manier waarop je reist.”

Het klonk allemaal nogal vaag en verward, maar hij bleek toch wel te begrijpen hoe ze het bedoelde.

Toen werd hun aandacht afgeleid door het oude mannetje met zijn ouderwetse buikorgeltje, dat op een museumstuk leek. Hij zong er bij en maakte wonderlijke danspassen. Hij was een bekend type, dat op die ongewone manier zijn kostje bij elkaar scharrelde. Duschka legde een vrij grote gift op het schaalpje. Even stond het muzikantje stil, toen pikte hij het geld er af, zoals een begerige vogel een kruimpje oppikt dat op een gevaarlijke plaats ligt.

„Een wonderlijk mannetje,” merkte Victorine op.

„Ja,” zei Duschka peinzend. „En daarom lachen ze juist om hem. Humor is meestal opgebouwd uit de kleine tragische dingen in het leven. Het onderstreept het trieste, domme en ongelukkige.”

„Jij bent een goed mensenkenner, hè?” Victorine vroeg het zacht. Ze stonden stil op een eenzaam punt, waar ze de zee voor zich alleen hadden.

„Ja,” zei hij ernstig en hij legde zijn hand op haar schouder. „Ik weet ook dat jij niet blij bent met je vrij doelloze leven en dat je eigenlijk zoekt naar iets dat je leven inhoud kan geven. Je zult er ook wel in slagen, Vicky, want

tenslotte heeft iedereen een taak in het leven en jij bent geen meisje, dat het zichzelf gemakkelijk maakt.”

„Ik ben blij, dat je dat gelooft.” Victorine’s stem klonk dankbaar. „En als je eens wist, hoe eenzaam ik me soms kan voelen! Mijn ouders willen me niet dwingen, maar ze zouden toch graag zien, dat ik met Ian Vosmaer trouwde en dat kan ik niet. Ik houd niet van hem en dat zal ook niet gebeuren, omdat ik van... omdat ik...”

Ze zweeg verschrikt en Duschka bleef onbeweeglijk naar de zee staren. Hij had het natuurlijk begrepen en hij deed net alsof hij niets gehoord had, om haar de vernedering te besparen. Ze leek wel dwaas om zich praktisch in de armen van een man te werpen, die ze nauwelijks kende. Wat was dat toch tussen hen? Of voelde zij het alleen maar zo? Zonder groet keerde ze zich om en begon van hem weg te hollen in de richting van de boulevard. Hij deed overigens geen poging haar tegen te houden. Victorine zou minder ongelukkig zijn geweest, wanneer ze had kunnen zien hoe hij haar nakeek.

Bij het hotel kwam ze Ian tegen. Hij zei ongewoon doortastend: „Vicky, nu scheid je me niet meer af. Ik ben hier gekomen voor jou en je kunt tenminste weleens één avond met me uitgaan.”

„Best.” Vicky lachte roekeloos. „Maar ik wil iets ongewoons. Lawaai en pret en... en opwinding. Ik wil naar het circus.”

De trek van verwondering en afschuw op zijn gezicht vermaakte Victorine alleen maar. Ze zaten op een dure plaats. Ian wilde het zo en het was buitengewoon onverstandig van hem, want hij kreeg daar vooraan ladingen zand en stof te slikken, tot ondeugende pret van Victorine, die zich ook met het programma uitstekend amuseerde. Tot het nummer van de Deense doggen kwam. In paniekstemming keek ze naar de lange figuur van de dresseur, die zijn nummer een geheimzinnig tintje gaf, door in een witte smoking en met een zwart zijden masker voor, op te treden. Die man was Frits Duschka, het kon niet anders, want ze hoorde hem zacht de namen van de honden roepen: „Lona... Sascha... Maxi!” Frits Duschka was zwijgzaam geweest over zijn leven, maar ze had niet kunnen vermoeden, dat hij circusartiest was...

De volgende morgen zorgde ze dat ze hem weer op de boulevard ontmoette.

„Mag ik zover meelopen?” vroeg ze timide, maar vastbesloten zich niet te laten afschepen.

„Natuurlijk, Vicky, dat vind ik heel prettig.” Zijn stem klonk, zoals gewoonlijk, heel kalm, maar hij wierp een snelle, onderzoekende blik op haar.

Toen ze op dezelfde eenzame plek waren aangekomen, waar ze de vorige dag samen hadden gesproken, stond het meisje plotseling stil en zei peinzend: „Toen je op het station stond, vroeg ik me af, of je toch in dezelfde trein gestapt was waar ik mee reisde, maar nu begrijp ik, dat je meekwam met de speciale circustrein, waarmee ook je honden werden vervoerd. Ik ben gisteravond naar het circus geweest en ik meende al direct Maxi te herkennen.”

„Ik heb jou ook gezien, Vicky,” zei Frits zacht. „Ja, ik hoor bij het circus. De manier waarop je het opneemt is tekenend voor je, ofschoon het toch wel een schok voor je moet zijn geweest.”

Het bleef even stil. Vicky knikte alleen maar.

„Vicky, liefste...” Frits Duschka trok het meisje naar zich toe. „Kijk me eens aan.”

Haar ogen stonden vol tranen en de zijne waren zacht en vriendelijk. „De honden zijn van mijn broer. Je zag hém met de honden optreden. We lijken tamelijk veel op elkaar en dat masker heeft je op een dwaalspoor gebracht”

„En jij dan?” fluisterde Victorine verbijsterd. „Je zei toch dat je mij hebt gezien en dat je bij het circus hoort?”

„Ja, dat is ook zo.” Het klonk volmaakt rustig. „Zie je, ik ben de clown.”

„Ooo,” kreunde Victorine en hij voelde dat ze even ineenkromp. In een paar korte ogenblikken beleefde ze alles weer opnieuw. De dwaze grollen van de meesterlijke clown, waarom de mensen gegierd hadden, maar waarbij zijzelf, ondanks alle pret, met een vaag gevoel van weemoed had moeten denken aan de woorden die Frits Duschka had gesproken, toen ze naar het muzikmannetje op de boulevard stonden te kijken. De tragi-komische figuur van de clown was dezelfde als de lange imponerende man, die nu voor haar stond! Wat deed het er toe? Ze hield van hem, voor de eerste keer in haar leven hield ze zo met hart en ziel van een ander mens. Ze snikte en

lachte tegelijk en opeens lag ze in zijn armen en hielden ze elkaar bijna wanhopig vast.

„Dapper meisje,” fluisterde hij met zijn mond tegen het zachte blonde haar. Ze keek naar hem op en hun lippen ontmoetten elkaar, maar direct daarna duwde Frits Duschka het meisje zachtjes van zich af.

„Zie je, Vicky, dáárom gaf ik geen antwoord, toen je bijna verraadde waarom je niet met Ian kon trouwen. Het is zo ontzettend onverstandig van me, dat ik het niet vol kon houden. Tussen jouw wereld en de mijne kan geen brug geslagen worden, omdat er geen enkel aanknopingspunt bestaat. Jouw ouders zijn streng, trots en conservatief. Denk je dat zij het zouden kunnen zeggen: 'Onze dochter is met de clown van een rondreizend circus getrouwd?' Nooit! Je zou alle banden met je vroegere leven definitief moeten verbreken en het circusleven is zwaar. Je zou nooit rust kennen en altijd moeten zwerven. Mijn beroep opgeven kan ik niet, want ik ben een geboren circuskind. In dit vak ben ik een bekende persoonlijkheid, buiten het circus ben ik... niemand. Het is hard, liefste, maar de hele geschiedenis is volslagen onmogelijk, juist omdat ik te veel van je houd om je aan te zetten tot iets, waarvan je de draagkracht nu niet kunt overzien en waardoor je waarschijnlijk ongelukkig zult worden.”

„Maar wat moeten we dan doen?” vroeg Victorine hulpeloos.

„Weet je dat niet?”

Zijn handen lagen vast en dwingend op haar schouders. „We moeten allebei teruggaan naar ons eigen leven en iets wat heel mooi is ook mooi laten blijven. We moeten verstandig zijn.”

„Maar ik wil niet verstandig zijn!” Het klonk als een noodkreet.

„Nee, ik eigenlijk ook niet.” Frits Duschka lichtte haar gezichtje op in de kom van zijn beide handen en er was een vaag, goedig lachje om zijn mond.

„Maar zie je, ik ben wat ouder dan jij en naar ik hoop wat wijzer. Over een jaar zal ik je schrijven en jij zult volkomen eerlijk antwoorden. Dan heb je rustig kunnen overwegen, wat je het beste kunt missen in je leven. Een besluit om met alles te breken neem je niet na een kennismaking van enkele weken, ook al heb je dan nu het gevoel, alsof wij voor elkaar bestemd zijn.”

„Dus dan is er toch nog een weg terug.” Het klonk hoopvol.

Frits Duschka glimlachte. Hij had het plan alleen geopperd, om haar het afscheid lichter te maken. Natuurlijk zou hij haar schrijven, maar de uitslag leek hem niet twijfelachtig. Hij, de wereldwijze, koesterde daarover geen illusies.

Hij trok Victorine nog eens naar zich toe en kustte haar.

„Geen drama maken van het afscheid, liefje. Ik hoop, dat je héél gelukkig mag worden.”

„Met jou?” vroeg ze dringend.

„Of zònder mij,” zei hij nadrukkelijk. „Dag mijn lieve meisje.”

Die nacht werd, na de laatste voorstelling, het circus afgebroken en tegen de morgen vertrok de eindeloos lijkende trein.

Aan het venster van een van de laatste wagens stond Frits Duschka en hij merkte opeens, dat hij toch nog illusies had. Het was natuurlijk verstandig van Victorine dat ze niet meer was komen kijken toen de trein vertrok. Dat zei zijn verstand, maar zijn hart kwam in opstand. Was dan nu al bewezen, dat de geschiedenis voor haar alleen maar een romantisch intermezzo was geweest?

Terwijl hij daar stond te staren naderde de trein de voorstad. De bomen voor de overweg waren gesloten. Een lage sportwagen, die in razende vaart was komen aanrijden, stopte vlak voor de overweg. Een slank figuurtje sprong er uit en holde naar voren. Het meisje keek ingespannen naar de voorbijglijdende trein en toen ontdekte ze de man aan het venster.

Ze lachte en huilde tegelijk en wuifde met beide handen.

„Victorine!” Ze kon het niet horen maar ze zag, dat hij haar naam riep en hij boog zich uit het venster en wuifde tot hij niets meer kon onderscheiden.

Victorine stond daar nog steeds en staarde naar de lange, verlaten spoorbaan. De bomen gingen omhoog en het verkeer raasde verder. Toen draaide ze zich om en ging langzaam terug naar haar eigen leven, zoals hij het had gevraagd. Voor een jaar, voorgoed? Het waren dezelfde gedachten die Frits Duschka had op dit moment. Vragen... zonder antwoord...

Diezelfde avond juichten enthousiaste mensen in een vol circus de beroemde clown 'Fritska' toe.

„Ik wou dat ik zo'n zorgeloos leventje had als die clown," verzuchtte een van de toeschouwers, terwijl hij de lachtranen uit zijn ogen wreef...

Nog niet met tien paarden

De innige vriendschap van Fietje de Goey en Peter begon langzamerhand een vreemde geschiedenis te worden. Ze hielden werkelijk veel van elkaar, dus daaraan lag het niet, maar toch waren de botsingen ontelbaar. Peter was driftig en vlug en in Fietjes woordenboek kwam het woord 'haasten' nu eenmaal niet voor. Dat was echter nog niet het ergste; maar als Peter driftig werd, lachte ze, en dat verdroeg hij niet. De diverse familieleden en vrienden hadden zich in het begin dikwijls afgevraagd, waar het toch heen moest. Nu deed niemand dat meer, want tegen de tijd, dat zij allen nog druk spraken over het laatste meningsverschil, liepen Fietje en Peter weer gearmd en keken elkaar stralend gelukkig aan.

„Och, die twee rooien het samen wel,” zei Fietjes vader, die zich uit principe nog nooit met hun kibbelpartijen had bemoeid. „Als Peter maar wat minder driftig wordt en Fiet tactvoller!” – Ja, maar daar ging het juist om! Voor ze zover waren, hadden ze kans gezien het tot een onherstelbare breuk te brengen.

Het begon, zoals gewoonlijk, met een kleinigheid. Ze moesten op bezoek bij een professor, die weliswaar een vriend van Peters vader, maar tevens een van Peters aanstaande examinatoren was. Peter zat vlak voor een examen en dat beïnvloedde zijn stemming ook niet gunstig. Bovendien kwam Fietje die avond tien minuten te laat, ofschoon Peter haar gesmeekt had deze keer op tijd te komen.

„Je bent natuurlijk weer gaan rijden vanmiddag,” sprak Peter vertoornd. „Dat paard van je is blijkbaar voornameer dan ik.”

„Spirit heeft in ieder geval een beter humeur dan jij,” troefde Fietje onverstandig. „Als jij later, wanneer je rechtsgeleerde bent, je clientèle ook zo toeblaft, dan lijkt me dat wel heel treurig. Voor jouw toekomstige beroep heb je andere eigenschappen nodig. Daar mag je voortaan wel aan denken.”

Peter 'nam' dit niet, hij vertelde Fietje hoe hij over haar gedrag en woorden dacht en wel zo overtuigend, dat ze er beduusd van was. Dat was echter een toestand die niet lang duurde. De vriend van Peters vader wachtte die avond tevergeefs op een gelukkig paar en minstens een uur te laat kwam Peter zijn verontschuldigen aanbieden. Het speet hem geweldig, maar hij was opgehouden en Fietje was verhinderd, vertelde hij haperend. In zijn zak brandde het gouden cirkeltje, dat Fietje van haar vinger had getrokken. Zo ernstig was het bij de vorige kibbelpartijen niet toegegaan. Wilde ze soms proberen hoe ver ze kon gaan? Was ze overtuigd, dat hij toch wel terug zou komen? Het leek alsof Peter nu opeens de hele onmogelijke situatie in het juiste licht zag. Plotseling ontwaakte de fierheid in hem. Hij beantwoordde verstrooid een vraag van de professor met 'nee', hoewel hij, te oordelen naar de gezichten van zijn gastvrouw en gastheer, bevestigend had moeten antwoorden.

Lieve help, wat voor een flater had hij daar geslagen?

„Ik eh... ik hoorde niet...” stotterde Peter, rood van schrik.

De professor grinnikte opeens kwajongensachtig en wuifde afwerend met de hand: „Ik vermoedde, dat je de laatste weken stevig gewerkt hebt, maar je zei overtuigd dat het niet zo was. Hindert niet jongen, ik begrijp het wel. Draaf naar Fietje toe en maak het goed.”

Dus zo erg was het nu al, dacht Peter, zelfs de professor wist van hun kibbelpartijen. Dit moest nu maar eens voorgoed uit zijn, het werd al te dwaas!

Er kwam een vastberaden trek om Peters mond en hij zette zijn glaasje zo krachtig op de tafel neer, dat mevrouw even ineenkromp. Gelukkig, het glas was nog heel!

„Nog niet met tien paarden krijgen ze me in Fietjes buurt,” besliste Peter hooghartig en vastberaden.

Hij herhaalde dit later nog enkele malen tegen welwillende kennissen en zo was het niet vreemd, dat Fietje vlot kennis nam van deze woorden. Ze sperde haar mooie ogen wijd open om vooral de tranen tegen te houden. Nu het te laat was, begon ze in te zien dat haar handelwijze niet bepaald geschikt

was geweest om een driftig mens te kalmeren. Peter was zo goed en hartelijk, waarom had ze hem toch niet meer gewaardeerd?

Natuurlijk komt hij wel weer terug stelde ze zichzelf gerust, maar dat gebeurde niet.

Er waren vier weken verlopen na de ruzie en dezelfde welwillende vrienden hadden Fietje verteld, dat ze Peter hadden zien wandelen met een knap, donker meisje. Fietje zuchtte bedroefd. Vorig jaar tegen Sint Nicolaas liep ze zelf met Peter door de stad. Wat moest ze toch beginnen? Ze stond naast Spirit in de box en streelde de glanzende huid van het paard, waarvan ze heel veel hield.

„Spirit, kon jij me haar helpen!” fluisterde ze. „Weet je wat hij gezegd heeft? Nog niet met tien paarden ga ik terug. Wat moet je doen, Spirit, als een man zoiets vreselijks zegt?”

Spirit wist het ook niet en wreef in woordeloze sympathie haar mooie hoofd tegen Fietjes schouder.

Fietje dacht er aan Peter te schrijven; ze had tenslotte schuld en het risico moest ze dan maar lopen. Het was ook niet erg om schuld te bekennen, want ze had nu goed ingezien, hoe door dat voortdurende gekibbel hun mooie verhouding langzaam vernield werd. Ze had veel geleerd in deze eenzame vier weken, maar ze vond toch, dat Peter ook een lesje had verdiend, omdat hij had rondverteld dat tien paarden niet in staat zouden zijn hem in haar nabijheid te brengen.

Toen kwam het lot het piekerende meisje te hulp. Op een morgen, kort voor het Sint Nicolaasfeest, hoorde ze van de directeur van de manege dat men, zoals ieder jaar, een paard had gevraagd om Sint Nicolaas door de straten te voeren. De studenten deden dit altijd om geld in te zamelen voor een goed doel.

Directeur Verhaef aarzelde even, dan zei hij: „Peter Gondelaer speelt dit jaar voor Sint Nicolaas. Een ongelukkige keus, want hij weet helemaal niets van paardrijden. Hij zal er wel op blijven zitten, maar de houding doet ook veel. We kunnen zien hoe hij het er af brengt. Om half twaalf komen ze hier in de buurt.”

„Ja...” zei Fietje afwezig en toen begonnen haar ogen opeens zo ondeugend te schitteren, dat ze snel haar wimpers neersloeg.

„U kunt hem Spirit misschien geven,” stelde ze voor. „Spirit en hij kennen elkaar, dus dan zal het wel lukken.”

Op de morgen dat Spirit met Sint Nicolaas zou uitrijden verzorgde Fietje haar paard zelf. Niemand dan zij kwam in de nabijheid. „Spirit, zul je braaf zijn?” fluisterde Fietje. „Ik vind het erg jammer voor je, lieverd, dat ik je zo moet wegsturen, maar het gaat om m'n geluk, weet je, en jij moet me helpen. Doe je best!”

Sint Nicolaas kwam met zijn gevolg en besteeg zijn rossinant. Fietje was snel verdwenen, toen de auto Sint Nicolaas bracht. De goedheiligman, die rustig op Spirits gewillige rug de poort uitschommelde, was er zich niet van bewust dat Fietje hem nakeek en mompelde: „Nog niet met tien paarden! Dat zullen we dan eens zien.”

Spirit gedroeg zich de hele morgen voorbeeldig. Het was alsof ze begreep, dat Sint Nicolaas geen verstand van paarden had en zij daarom de wijste moest zijn. Sint, die het gehobbel op een paarderug maar matig kan waarderen, herkreëg tenslotte zijn zelfvertrouwen en zwaaide vorstelijk omhoog naar de vensters. Spirit was mak als een lam en een bespotting voor haar naam, maar om elf uur begon ze een beetje ongeduldig te worden en maakte ze een sierlijk huppelpasje, dat zeker niet op het programma stond.

„Hé, jij daar!” mompelde Sint Nicolaas woedend in zijn baard. „Schei alsjeblieft uit, zeg.”

Langs de weg jubelden honderden enthousiaste kindertjes met blijde moeders. Sint Nicolaas boog en wuifde gracieus. Op dat ogenblik huppelde Spirit opnieuw en zeer nadrukkelijk. De glimlach bevroor op Sint Nicolaas' gezicht. Hij knikte schichtig links en rechts, want wuiven en buigen durfde hij niet meer. Zwarte Piet keek eens naar zijn baas op. „Wat mankeert die knol opeens?” siste Sint Nicolaas oneerbiedig.

De kindertjes langs de weg, onkundig van de angst die Sint Nicolaas uitstond, dansten van pret en opwindning. De wereld deinde onder Sint Nicolaas en Spirit leek kilometers hoog. Hoe hield Fietje het op een paard

uit? Een heldin vond bij haar en niet minder. O, dat vreselijke dier, dat op en neer wipte als een houten hobbelpaard!

De stoet naderde het Messingplein, waar de manege lag. De muzikanten keken bevreemd naar het onrustige paard. Pieterknecht stoof achteruit en toen gebeurde het! Spirit strekte de hals, gooide met haar hoofd en galoppeerde weg, het gezelschap verbluft achterlatend.

„Help me, ik ga dóód!” kreet Sint Nicolaas rauw. Zijn staf viel op de grond.

Op hetzelfde ogenblik dat Sint zich met een wanhoopskreet voor-over wierp om Spirits' hals te omknellen, zakte zijn mijter over zijn ogen. Nee, dit was niet indrukwekkend meer en erg jammer voor de kindertjes, die met open mondjes toekeken. Sommige kinderen begonnen te huilen en er waren ook grote mensen die huilden, maar dan van pret. Het gevolg van Sint Nicolaas zag hun Heer en Gebieder aan de horizon verdwijnen, voorover liggend op zijn dravend ros, zijn mantel wapperde fier achter hem aan en de woorden die hij uitte, heeft geen enkele geschiedschrijver ooit in de mond van de goede heilige durven leggen. „Jou misbaksel... o, hélp... jou duivel!” tierde Sint Nicolaas. „Waar ga je naar toe... dood wil je me hebben, hè?”

Spirit, die de weg hier best kende, draafde alsof ze achterna gezeten werd en dat was misschien ook wel zo. Ze hield regelrecht op de poort van de manege aan en stoof langs de aanwezigen, die ontzet naar de fiere intocht keken. Ze koos haar weg naar haar eigen box en het begeleidend hoevengeklepper kwam de berijder voor als een stem, die zijn ondergang voorspelde.

Door een mist van ellende en angst ontdekte hij een rustig meisje, dat de deur van de box opende, toen Spirit tot stilstand kwam. Fietje greep de teugels, leidde het paard naar binnen en hielp Sint Nicolaas, die meer dood dan levend was, van zijn plaats. Zwijgend en zorgzaam legde ze een deken over de rug van het paard, keerde zich dan naar Sint Nicolaas, die amechtig tegen de deur leunde. Plotseling glimlachte ze en ging op haar tenen staan om de mijter recht te zetten, maar Sint Nicolaas greep de twee kleine handen stevig vast.

„Fietje, hier weet jij méér van, maar het hindert niet. Lieve!ing, kunnen we niet opnieuw beginnen, maar dan zonder ruzie?”

Fietjes ogen glansden, ze ging op haar tenen staan en sloeg de armen om zijn hals. „Zie je, Petertje, ik had niet eens tien paarden nodig om je bij me terug te brengen. Eén was ruimschoots voldoende en...”

Sint Nicolaas had zijn mijter en kinaanhangsel afgerukt en de rest van Fietjes betoog ging verloren in een kus. Na de uitgebreide verzoeningsceremonie begonnen Peters hersens echter weer normaal te werken. Hij grinnikte opeens.

„Wat een figuur heb ik geslagen... afgrijselijk gewoon... en dan al die arme wurmen van kinderen, die het hebben aanschouwd! Ik ben er van overtuigd dat het jouw schuld is geweest. Vertel eens gauw, schavuit, had je Spirit gehypnotiseerd?”

„Ik wist immers dat de stoet langs de manege zou komen,” fluisterde Fietje.

„Spirit kent de weg daar heel goed. Zeg, Peter...”

„Nee, wat heb je met Spirit uitgevoerd? Eerst vertellen!” bedong Peter, die zich niet liet afleiden.

„Het was eenvoudig genoeg. Ik heb vanmorgen zelf voor Spirit gezorgd en haar veel te weinig eten gegeven. Ze voelde veel gauwer haar maag dan anders en jullie kwamen juist op de goede tijd hier voorbij. Arme lieverd... nee, ik bedoel Spirit! Nu, Spirit had dus honger, kwam in de bekende buurt en draafde naar de stal. Daar had ik op gerekend.”

„Fietje, ik zou je kunnen...” begon Peter, veranderde dan van gedachten en nam haar opnieuw in zijn armen.

Over het schot keek een zwart hoofd met een rode baret. Dat was Piet, op zoek naar zijn snel verdwenen baas. Fietje en Peter zagen noch hoorden hem. Achter hun rug was Spirit in de kast gedoken voor een welverdiende maaltijd. Het hoofd onder de rode baret grijnsde twee rijen witte tanden bloot en dook toen weg achter het schot.